

2001 (1)

1. 200 cm^3 $0,100\text{ mol/dm}^3$ koncentrációjú NaOH-oldat hány cm^3 standard állapotú szén-dioxidot köt meg? Hány g nátrium-karbonát keletkezik? A reakcióegyenletet is írja le!

2. Egy normális láncú alkán $0,0400$ mólját $68,0\%$ -os levegőfelesleggel elégetjük. A keletkező égéstermékéből eltávolítjuk a vízgőzt, a maradék gáz térfogata standard körülmények között $48,5\text{ dm}^3$. (A levegő 21 térfogatszázalék oxigént, és 79 térfogatszázalék nitrogént tartalmaz.)

Számítsa ki az elégetett alkán összegképletét, és adja meg a nevét!

3. 100 cm^3 térfogatú réz(II)-szulfát-oldatba nikkellemezt mártunk. Egy idő után azt tapasztaljuk, hogy a fém tömege $0,360$ grammal nagyobb, mint kiindulási állapotban volt. Ha ugyanilyen tömegű nikkellemezt 100 cm^3 , az előző oldattal azonos mol/dm^3 koncentrációjú ezüst-nitrát-oldatba teszünk, akkor $7,855\text{ g}$ -os tömegnövekedést tapasztalunk, és az oldatból az összes ezüstion elfogy.

a) Írja le a reakciók egyenletét!

b) Számítsa ki a kiindulási oldatok koncentrációját és a nikkellemez eredeti tömegét!

4. Egy fehér porkeverék ammónium-karbonátot, mészkövet és alumínium-hidroxidot tartalmaz. A keveréket hevítve mindhárom komponense elbomlik. A keletkező gázkeveréknek, a vízgőz eltávolítása után, a szén-dioxidra vonatkoztatott sűrűsége $0,673$. A szilárd hevítési maradék egyik komponense feloldódik vízben, és így $3,00\text{ dm}^3$ $0,0100\text{ mol/dm}^3$ koncentrációjú híg oldatot kapunk. A vízben nem oldódó szilárd anyag sósavban való oldásakor $3,555\text{ kJ}$ hő felszabadulása tapasztalható.

$\Delta_r H(\text{Al}_2\text{O}_3, \text{sz}) = -1671\text{ kJ/mol}$; $\Delta_r H(\text{H}_2\text{O}, \text{f}) = -286\text{ kJ/mol}$; $\Delta_r H(\text{Al}^{3+}, \text{aq}) = -525\text{ kJ/mol}$; $\Delta_r H(\text{H}^+, \text{aq}) = 0\text{ kJ/mol}$.

a) Írja fel a hevítéskor lejátszódó reakciók egyenletét!

b) Számítsa ki a keletkező, vízgőzt már nem tartalmazó gázkeverék térfogat%-os összetételét!

c) Írja fel a vízben és sósavban való oldódás egyenletét!

d) A megadott adatok alapján számítsa ki a sósavban való oldódás reakcióhőjét!

e) Milyen tömegű volt a kiindulási porkeverék?

2001 (2)

1. Ezüst-nitrát-oldatból $70,0\text{ g}$ nátrium-klorid-oldat $2,50\text{ g}$ ezüst-klorid csapadékot választ le. Az oldat teljes kloridion-tartalma elfogy. **Hány tömegszázalékos a nátrium-klorid-oldat? A reakcióegyenletet is írja le!**

2. Egy etilén – butadién gázelegyben a szén- és hidrogénatomok tömegaránya $20,0 : 3,00$. A vegyületeket katalizátor jelenlétében hidrogénnel telítik, s így $22,0\text{ g/mol}$ átlagos moláris tömegű gázelegyet kapnak.

a) Számítsa ki a kiindulási elegy térfogat%-os összetételét!

b) Írja fel a telítési reakciók egyenletét!

c) Hány százalékos hidrogénfelesleget alkalmaztak a reakció során?

3. $10,0\text{ cm}^3$ kalcium-kloridot és kalcium-hidrogén-karbonátot tartalmazó vizes oldatból a sztöchiometrikus mennyiségű kén-savat tartalmazó $10,0\text{ cm}^3$ térfogatú oldat hatására $0,204\text{ g}$ csapadék válik le, miközben $9,80\text{ cm}^3$ standard nyomású és 20°C hőmérsékletű gáz fejlődik. A képződő csapadék oldhatósága $8,00 \cdot 10^{-3}\text{ mol/l dm}^3$ oldat. Az összeöntés során bekövetkező térfogatváltozástól eltekintünk!

a) Írja fel a lejátszódó reakciók egyenletét!

b) Számítsa ki, hány mg kalcium-kloridot, illetve kalcium-hidrogén-karbonátot tartalmazott a $10,0\text{ cm}^3$ minta!

4. Egy közepesen erős, egyértékű, halogéntartalmú, szervesetlen sav $22,00$ tömegszázalékos oldatának sűrűsége $1,220\text{ g/cm}^3$, az oldat koncentrációja $1,525\text{ mol/dm}^3$.

a) Mennyi a sav moláris tömege?

b) Adja meg a sav összegképletét, ha a molekulák $27,27$ tömegszázalék oxigént tartalmaznak!

Az oldatból kiveszünk $13,20\text{ cm}^3$ -t, és vízzel $244,0\text{ cm}^3$ térfogatra egészítjük ki. A hígított oldatban a savmolekulák $76,50\%$ -a van disszociált állapotban.

c) Mennyi a hígított oldat pH-ja?